

UCHWAŁA Nr VIII/50/07
RADY GMINY DOBRE
z dnia 31 lipca 2007 roku

w sprawie zatwierdzenia Planów Odnowy Miejscowości na lata 2007 –2013

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz.1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Bodzanowo w dniu 1 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Bodzanowo na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Bodzanowo Drugie w dniu 5 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Bodzanowo Drugie na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Borowo w dniu 2 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Borowo na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Bronisław w dniu 6 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Bronisław na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 5. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Byczyna w dniu 7 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Byczyna na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 6. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Byczyna Kolonia w dniu 8 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Byczyna Kolonia na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 7. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Czołpin w dniu 9 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Czołpin na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 8. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Dęby w dniu 12 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Dęby na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 9. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Dobre Kolonia w dniu 13 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Dobre Kolonia na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 9 do niniejszej uchwały.

§ 10. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Dobre Wieś w dniu 14 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Dobre Wieś na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 10 do niniejszej uchwały.

§ 11. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Kłonowo w dniu 15 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Kłonowo na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 11 do niniejszej uchwały.

§ 12. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Koszczały w dniu 16 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Koszczały na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 12 do niniejszej uchwały.

§ 13. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Krzywosądz w dniu 19 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Krzywosądz na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 13 do niniejszej uchwały.

§ 14. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Narkowo w dniu 20 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Narkowo na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 14 do niniejszej uchwały.

§ 15. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Przysiek w dniu 21 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Przysiek na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 15 do niniejszej uchwały.

§ 16. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Smarglin w dniu 22 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Smarglin na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 16 do niniejszej uchwały.

§ 17. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Szczeblotowo w dniu 23 marca 2007r. Plan Odnowy Miejscowości Szczeblotowo na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 17 do niniejszej uchwały.

§ 18. Zatwierdza się przyjęty przez Zebranie Wiejskie w m. Ułomie w dniu 26 marca 2007 r. Plan Odnowy Miejscowości Ułomie na lata 2007 –2013, stanowiący załącznik Nr 18 do niniejszej uchwały.

§ 19. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobre.

§ 20. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Depta

U Z A S A D N I E N I E

Realizacja działania odnowy i rozwoju wsi tworzy warunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez pomoc przyznawaną na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi.

W poszczególnych sołectwach z terenu gminy Dobre odbyły się zebrania wiejskie z udziałem przedstawiciela Urzędu Gminy. Wszystkie sołectwa przedłożyły samorządowi lokalnemu swoje propozycje zmian 2007-2013 w sołectwie, uchwały Zebrań Wiejskich zatwierdzające programy gospodarcze oraz wizję rozwoju wsi.

W celu wykorzystania inicjatyw mieszkańców, poprawy warunków i jakości życia na wsi niezbędne jest podjęcie Uchwały.

Przewodniczący Rady

Piotr Depta

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

BODZANOWO

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	6
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	7
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	8
1.3. Gospodarka.....	10
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	11
Analiza SWOT.....	11
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bodzanowo.....	11
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bodzanowa.	12
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013.....	13
Propozycje zmian.....	14
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre.....	16
IV. SYSTEM WDRAŻANIA	18

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Bodzanowo położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, Bodzanowo położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre.** Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7083,54 ha¹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. Bodzanowo stanowi 7,15 % całej gminy i wynosi 506,45 ha, w tym użytki rolne 257,57 ha.

---

¹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

Bodzanowo zamieszkuje 140 osób, w tym 116 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób²}, co stanowi 2,46% całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi 28 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Bodzanowo zwodociągowane jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Bodzanowo są 4 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Bodzanowo łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2803C Krzywosądz-Sęczkowo i dróg gminnych Nr 180104C Czołpin-Bodzanowo, Nr 180105C , Nr 180106C Bodzanowo-Bodzanowo Drugie, 180112C Bodzanowo-Leśniczówka, Nr 180122C Szczebłotowo-Bodzanowo, Nr 180144C Bodzanowo-Bodzanowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin

---

² Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Koncepcję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4

- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 3 w Bodzanowie. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Bodzanowo* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bodzanowo.

Mocne strony (STRENGTHS)

1. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
2. Pełne zwodociągowanie.
3. Pełna telefonizacja.
4. Dobra sieć komunikacyjna
5. Dobre gleby, usytuowanie wśród lasów, malownicze położenie.
6. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
7. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
8. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
9. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).
10. Ochotnicza Straż Pożarna.

Słabe strony (WEAKNESSES)

1. Mała aktywność społeczna.
2. Niski poziom estetyki zabudowań.
3. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
4. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
5. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
6. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
7. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
8. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
9. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
10. Wysoki poziom bezrobocia.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bodzanowa.

Szanse (OPPORTUNITIES)

1. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
2. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
3. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
4. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
5. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
6. Rozwój agroturystyki.
7. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
8. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

1. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
2. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
3. Wzrost patologii społecznych.
4. Zła polityka państwa wobec wsi.
5. Odpływ ludzi wykształconych.

6. Rosnąca przestępczość.
7. Zanieczyszczenie lasu przez dzikie wysypiska śmieci.
8. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju sołectwa Bodzanowo:

1} poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie

gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości Bodzanowo wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa Bodzanowo.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Bodzanowo* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 08.01.2007r. w Remizie OSP w Bodzanowie:

2007/2008 r.

1. Postawienie wiaty przystankowej w pobliżu P. Rolewskiego,
2. Zamontowanie trzech punktów oświetleniowych na skrzyżowaniu dróg gminnych z drogą powiatową Nr 2803C Krzywosądz-Sęczkowo
3. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,

2008/2009

4. Kontynuacja modernizacji drogi powiatowej Nr 2803C Krzywosądz-Sęczkowo,
5. Przejęcie gruntów po torach kolejki wąskotorowej Dobre-Nieszawa, przebiegających przez wieś Bodzanowo, celem wybudowania drogi wiejskiej,
6. Wykonanie stołówki w Szkole Podstawowej w Krzywosądzu i Buczynie w celu umożliwienia korzystania z posiłków przez dzieci z sołectwa Bodzanowo.

Dalsze lata

7. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
8. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Bodzanowo/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości Bodzanowo wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
BODZANOWO DRUGIE
NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013**

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	21
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	22
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	23
1.3. Gospodarka.....	25
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	26
Analiza SWOT.....	26
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bodzanowo Drugie.	26
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bodzanowa Drugiego.	27
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013.....	28
Propozycje zmian 2007 - 2013	29
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze.....	30
IV. SYSTEM WDRAŻANIA	32

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Bodzanowo Drugie** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Bodzanowo Drugie** położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha³, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Bodzanowo Drugie** stanowi 3,38 % całej gminy i wynosi 239,26 ha, w tym użytki rolne 240,71 ha.

---

³. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

Bodzanowo Drugie zamieszkuje 107 osób, w tym 78 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób⁴}, co stanowi 1,88 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 45 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobrze oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwójaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Bodzanowo Drugie zwodociągowane jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Bodzanowo Drugie** jest 8 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Bodzanowo Drugie łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą częściowo drogi powiatowej Nr 2803C Krzywosądz – Sęczkowo i dróg gminnych Nr 180105C Bodzanowo – Bodzanowo Drugie, Nr 180106C Bodzanowo – Bodzanowo Drugie, Nr 180107C Bodzanowo Drugie – Bodzanowo oraz częściowo Nr 180122C Szczeblotowo – Bodzanowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin

---

⁴ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Koncepcję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4

- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 4 we wsi [Bodzanowo Drugie](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Bodzanowo Drugie* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko, w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bodzanowo Drugie.

Mocne strony (STRENGTHS)

11. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
12. Pełne zwodociągowanie.
13. Pełna telefonizacja.
14. Dobra sieć komunikacyjna
15. Dobre gleby, usytuowanie wśród lasów, malownicze położenie.
16. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
17. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
18. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
19. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

11. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
12. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
13. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
14. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
15. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
16. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
17. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
18. Wysoki poziom bezrobocia.
19. Mała aktywność społeczna.
20. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bodzanowa Drugiego.

Szanse (OPPORTUNITIES)

9. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
10. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
11. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
12. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
13. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
14. Rozwój agroturystyki.
15. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
16. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

9. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
10. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
11. Wzrost patologii społecznych.
12. Zła polityka państwa wobec wsi.

13. Odływ ludzi wykształconych.
14. Rosnąca przestępczość.
15. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości **Bodzanowo Drugie**:

1} poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DLUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Bodzanowo Drugie](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Bodzanowo Drugie](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości [Bodzanowo Drugie](#)* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 09.01.2007 r. we wsi Bodzanowo Drugie:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Modernizacja dróg dojazdowych do pól,
3. Modernizacja drogi Bilno – Bodzanowo,
4. Zamontowanie oświetlenia ulicznego,
5. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
6. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Bodzanowo Drugie/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV. Bezpieczeństwo publiczne											

Plan Odnowy Miejscowości Bodzanowo Drugie

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

BOROWO

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	35
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	36
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	37
1.3. Gospodarka.....	39
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	40
Analiza SWOT	40
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Borowo.....	40
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój sołectwa.....	41
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	42
Propozycje zmian 2007-2013.....	43
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze	44
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	46

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Borowo położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Miejscowość położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, miejscowość Borowo położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy. W skład sołectwa wchodzi wsie: Borowo, Altana i Morawy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre.** Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha⁵, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia sołectwa stanowi 4,36 % całej gminy i wynosi 308,88 ha, w tym użytki rolne 246,06 ha.

Na powierzchnię sołectwa składa się:

wieś Altana – 112,26 ha, wieś Borowo – 108,59 ha, wieś Morawy – 88,03 ha.

Sołectwo zamieszkuje 226 osób, w tym 175 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób⁶}, co stanowi 3,97% całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 75 osób/km² i jest zbliżona do gęstości zaludnienia całej gminy tj. 80 osób/km².

---

⁵. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s. 11

⁶ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r.

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Borowo zwodociągowane jest w 100%. Długość czynnej sieci rozdzielczej na koniec 2006r. wynosiła 10,5 km. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Borowo było 11 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Borowo łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2803C Krzywosądz - Sęczkowo i dróg gminnych Nr 180103C Morawy – Narkowo, Nr 180113C Dęby – Borowo, Nr 180115C Krzywosądz - Ułomie i Nr 180138C Dobre - Przysiek. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią

uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Koncepcję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno. Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewitalizacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 2 w Borowie. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Borowo* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Borowo.

Mocne strony (STRENGTHS)

20. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
21. Pełne zwodociągowanie.
22. Dobra sieć komunikacyjna
23. Dobre gleby, malownicze położenie.
24. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
25. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
26. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
27. Walory krajobrazowe.

Słabe strony (WEAKNESSES)

21. Mała aktywność społeczna.
22. Niski poziom estetyki zabudowań.
23. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
24. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
25. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
26. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
27. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
28. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
29. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
30. Wysoki poziom bezrobocia.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój sołectwa.

Szanse (OPPORTUNITIES)

17. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
18. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
19. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
20. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
21. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
22. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
23. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

16. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
17. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
18. Wzrost patologii społecznych.
19. Zła polityka państwa wobec wsi.
20. Odływ ludzi wykształconych.
21. Rosnąca przestępczość.
22. Zanieczyszczenie lasu przez dzikie wysypiska śmieci.
23. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju Borowa:

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej w poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości Borowo wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa Borowo.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Borowo* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007-2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 10.01.2007r. we wsi Borowo:

9. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
10. Zamontowanie oświetlenia ulicznego Altana – Morawy,
11. Utwardzenie drogi gminnej (w pobliżu P. Kudłaka),
12. Postawienie wiaty przystankowej dla dzieci,
13. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
14. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Borowo/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
2.	Kanalizacja Dęby – Morawy 1,1 km	<u>2007</u> 2010	300.000	<u>20.000</u> a) 20.000	<u>94.000</u> b) 94.000	<u>94.000</u> a) 94.000	<u>92.000</u> a) 92.000	X	X	X	900
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											

Plan Odnowy Miejscowości Borowo

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Droga Dęby – Ułomie 950 m.b. Nr 180115C	<u>2007</u> 2007	191.000	<u>191.000</u> w tym: a) 135.000 c) 56.000 - FOGR	X	X	X	X	X	X	600
2.	Droga Morawy – Borowo Nr180103C	<u>2008</u> 2008	100.000	X	<u>100.000</u> w tym: a) 100.000	X	X	X	X	X	600
3.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

BRONISŁAW
BRONISŁAW

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	49
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	50
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	51
1.3. Gospodarka.....	53
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	54
Analiza SWOT	54
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bronisław.....	54
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bronisławia.....	55
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	56
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	57
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	59
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	61

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Bronisław położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, Bronisław położony jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołectkich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre.** Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha⁷, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. Bronisław stanowi 16,60 % całej gminy i wynosi 1.175,95 ha, w tym użytki rolne 1.172,52 ha.

Bronisław zamieszkuje 479 osób, w tym 389 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób⁸}, co stanowi 8,41% całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 41 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

⁷. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s. 11

⁸ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Bronisław zwodociągowany jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Bronisław jest 30 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Bronisław łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2574C Papros – Dobre, Nr 2628C Sędzin – Radziejów, Nr 2806C Bronisław - Bieganowo i dróg gminnych Nr 180117C Kobielice - Bronisław, Nr 180126C Bronisław - Koszczały, Nr 180134C Bronisław – Biegunowo, Nr 180135C Bronisław – Szostka. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej.

W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Koncepcję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.

- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 8 we wsi Bronisław. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Bronisław* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Bronisław.

Mocne strony (STRENGTHS)

28. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
29. Pełne zwodociągowanie.
30. Pełna telefonizacja.
31. Dobra sieć komunikacyjna.
32. Dobre gleby, malownicze położenie.
33. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
34. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
35. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
36. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).
37. Ochotnicza Straż Pożarna.

Słabe strony (WEAKNESSES)

31. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
32. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
33. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
34. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
35. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.

36. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
37. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
38. Wysoki poziom bezrobocia.
39. Mała aktywność społeczna.
40. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Bronisławia.

Szanse (OPPORTUNITIES)

24. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
25. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
26. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
27. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
28. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
29. Rozwój agroturystyki.
30. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
31. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

24. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
25. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
26. Wzrost patologii społecznych.
27. Zła polityka państwa wobec wsi.
28. Odływ ludzi wykształconych.
29. Rosnąca przestępczość.
30. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości Bronisław:

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,

- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU

DLUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości Bronisław wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa Bronisław.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Bronisław* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte przez Zebranie Wiejskie mieszkańców wsi Bronisław, które odbyło się w dniu 11.01.2007r.:

15. Przebudowa dróg:
  - Nr 180117C Kozielice – Bronisław
  - Nr 180126C Bronisław – Koszczały (położenie dywanika asf.)
16. Budowa drogi w m. Bronisław,
17. Przebudowa drogi powiatowej Nr 2628C Sędzin – Radziejów,
18. Stworzenie i remont nowej świetlicy wiejskiej po byłej szkole od str. plebani. (obiekt połączony jest z jednej strony z boiskiem , a z drugiej są sanitariaty i miejsce na pobudowanie przydomowej oczyszczalni ścieków),
19. Sprzedaż obiektu po obecnej świetlicy wiejskiej,

20. Zamontowanie 10 lamp przy drodze powiatowej,
21. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
22. Budowa chodnika do drogi cmentarnej,
23. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości,
24. Budowa zastawki na kanale melioracyjnym: Dobrze-Bronisław i na kanale Biegunowo-Bronisław-Skotniki,
25. Pogłębienie o kilka metrów byłego zbiornika ppoż., jako zbiornika wody dla całej wsi,
26. Przeprowadzenie gazyfikacji wsi,
27. Wymiana dachu na kościele parafialnym i wieży,
28. Zakup samochodu strażackiego,
29. Poszerzenie skrzyżowania Bronisław – Papros – Radziejów,
30. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
31. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Bronisław/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Bronisław – Sędzin powierzchniowe utrwalenie emulsją i grysem 600 mb	2007 2007	70.000	70.000 w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	X	600

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Droga Bronisław – Kobielice nr180117C	<u>2007</u> 2007	2.000	<u>2.000</u> w tym: a) 2.000	X	X	X	X	X	X	600
3.	Droga Koszczały – Bronisław	<u>2008</u> 2008	30.000	X	<u>30.000</u> w tym: a) 30.000	X	X	X	X	X	600
4.	Droga Bronisław 800 m.b.	<u>2010</u> 2010	200.000	X	X	X	<u>200.000</u> a) 200.000	X	X	X	600
5.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

BYCZYNA
BYCZYNA

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	64
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	65
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	66
1.3. Gospodarka.....	68
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	69
Analiza SWOT	69
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Buczyna.....	69
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Buczyny.....	70
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	71
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	72
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	74
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	76

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Byczyna położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, Byczyna położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołectw z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre.** Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha⁹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. Byczyna stanowi 4,72 % całej gminy i wynosi 334,35 ha, w tym użytki rolne 286,10 ha.

Byczynę zamieszkuje 233 osoby, w tym 176 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób¹⁰}, co stanowi 4,09 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 70 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

⁹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

¹⁰ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Byczyna zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Byczyna jest 11 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Byczyna łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2809C Ułomie - Płowce, Nr 2810C Byczyna - Belszewo, Nr 2812C Biskupice - Byczyna i dróg gminnych Nr 180122C Szczebłotowo – Bodzanowo, Nr 180120C Dobrze Wieś - Byczyna, Nr 180139C Byczyna – Dobrze Wieś. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to

drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedepy, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.

- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 5 we wsi Byczyna. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Byczyna* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Byczyna.

Mocne strony (STRENGTHS)

38. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
39. Pełne zwodociągowanie.
40. Pełna telefonizacja.
41. Dobra sieć komunikacyjna
42. Dobre gleby, malownicze położenie.
43. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
44. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
45. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
46. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).
47. Ochotnicza Straż Pożarna.

Słabe strony (WEAKNESSES)

41. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
42. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
43. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
44. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
45. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.

46. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
47. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
48. Wysoki poziom bezrobocia.
49. Mała aktywność społeczna.
50. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Byczyny.

Szanse (OPPORTUNITIES)

32. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
33. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
34. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
35. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
36. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
37. Rozwój agroturystyki.
38. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
39. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

31. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
32. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
33. Wzrost patologii społecznych.
34. Zła polityka państwa wobec wsi.
35. Odływ ludzi wykształconych.
36. Rosnąca przestępczość.
37. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości Byczyna:

- 1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:
  - tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,

- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU

DLUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości Buczyna wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa Buczyna.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Buczyna* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 12.01.2007r. w Remizie OSP w Buczynie:

32. Zamontowanie oświetlenia ulicznego przy posesji P. Szporki, Waszaka, Gruszki, Nowaka oraz przy Remizie OSP,
33. Remont świetlicy wiejskiej w Buczynie,
34. Budowa placu zabaw dla dzieci,
35. Dokończenie budowy drogi nr 180139C Buczyna – Dobre Wieś,
36. Remont drogi przy cmentarzu parafialnym,
37. Budowa parkingu przy cmentarzu,
38. Modernizacja linii energetycznej,
39. Oczyszczenie kolektora wód deszczowych,

40. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
41. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
42. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Byczyna/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Rekultywacja I kwatery środowiska odpadów komunalnych	2008 2010	500.000	X	40.000 a) 40.000	230.000 a) 57.500 b) 172.500	230.000 a) 57.500 b) 172.500	X	X	X	900
2.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Plac zabaw dla dzieci-tereny wiejskie	2007 2008	22.000	2.000 a) 2.000	20.000 a) 4.000 c) 16.000 EFOIGR	X	X	X	X	X	801
2.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750

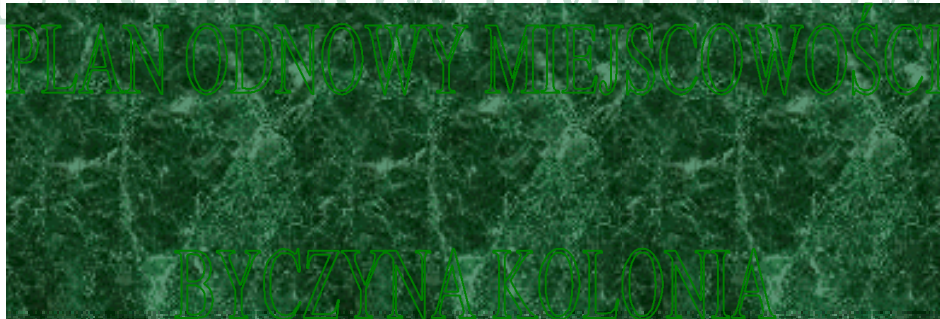
Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Byczyna – Szalonki 1,8 km nr180122C	<u>2013</u> 2013	500.000	X	X	X	X	X	X	<u>500.000</u> a) 150.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	600
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 6
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	79
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	80
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	81
1.3. Gospodarka.....	83
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	84
Analiza SWOT.....	84
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Byczyna Kolonia..	84
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Byczyny Kolonia.....	85
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013.....	86
Propozycje zmian 2007 - 2013	87
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze.....	89
IV. SYSTEM WDRAŻANIA	91

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Byczyna Kolonia** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Byczyna Kolonia** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha¹¹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Byczyna Kolonia** stanowi 5,22 % całej gminy i wynosi 369,18 ha, w tym użytki rolne 367,39 ha.

Byczynę Kolonia zamieszkuje 99 osób, w tym 78 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób¹²}, co stanowi 1,74 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 27 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

¹¹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

¹² Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

[Byczyna Kolonia](#) zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie [Byczyna Kolonia](#) są 4 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

[Byczyna Kolonia](#) łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2809C Ułomie – Płowce oraz częściowo Nr 2805C Dobre - Lekarzewice i dróg gminnych Nr 180122C Szczebłotowo – Bodzanowo, Nr 180120C Dobre Wieś - Byczyna, Nr 180119C Dobre Wieś – Byczyna Kolonia. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to

drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.

- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 5 we wsi [Byczyna Kolonia](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Buczyna Kolonia* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Buczyna Kolonia.

Mocne strony (STRENGTHS)

48. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
49. Pełne zwodociągowanie.
50. Pełna telefonizacja.
51. Dobra sieć komunikacyjna
52. Dobre gleby, malownicze położenie.
53. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
54. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
55. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
56. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

51. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
52. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
53. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
54. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
55. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.

56. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
57. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
58. Wysoki poziom bezrobocia.
59. Mała aktywność społeczna.
60. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Buczyny Kolonia.

Szanse (OPPORTUNITIES)

40. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
41. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
42. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
43. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
44. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
45. Rozwój agroturystyki.
46. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
47. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

38. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
39. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
40. Wzrost patologii społecznych.
41. Zła polityka państwa wobec wsi.
42. Odływ ludzi wykształconych.
43. Rosnąca przestępczość.
44. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Buczyna Kolonia](#):

- 1} poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w

krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Byczyna Kolonia](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Byczyna Kolonia](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości [Byczyna Kolonia](#)* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 15.01.2007 r. we wsi [Byczyna Kolonia](#):

43. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
44. Budowa drogi gminnej [Byczyna – Szalonki](#) 1,8 km,
45. Budowa drogi gminnej [Byczyna Kolonia – w stronę granicy z Osiecinami](#),
46. Zamontowanie oświetlenia ulicznego koło p. Łaskiego i Mikołajczaka,
47. Remont świetlicy wiejskiej -naprawa dachu,
48. Zakup pojemników do odpadów koło cmentarza (plastik i szkło),

- 49. Remont dróg kamiennych,
- 50. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 51. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Byczyna Kolonia/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Dobre Wieś – Byczyna Kol. 1,6 km nr180119C 180120C	2010 2011	90.000	X	X	X	45.000 w tym: a) 45.000	45.000 w tym: a) 45.000	X	X	600

Plan Odnowy Miejscowości Byczyna Kolonia

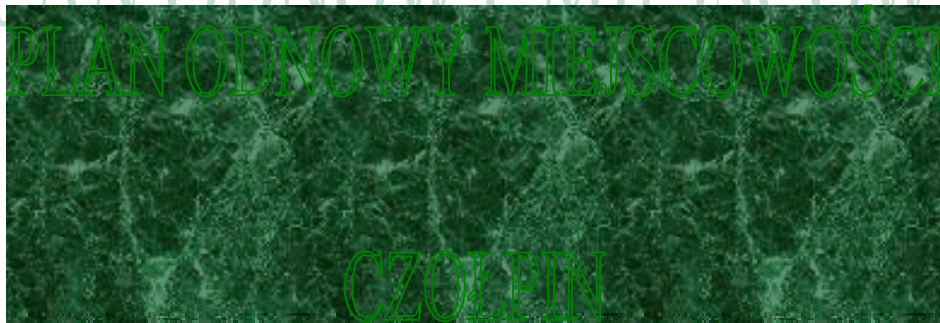
Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 7
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	94
1.1. Stan infrastruktury technicznej	94
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	96
1.3. Gospodarka.....	98
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	99
Analiza SWOT.....	99
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Czołpin.....	99
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Czołpina.	100
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013.....	101
Propozycje zmian 2007 - 2013	102
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze.....	103
IV. SYSTEM WDRAŻANIA	105

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Czółpin** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Czółpin** położony jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha¹³, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Czółpin** stanowi 2,59 % całej gminy i wynosi 183,78 ha.

Czółpin zamieszkuje 96 osób, w tym 70 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób¹⁴}, co stanowi 1,69 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 53 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

¹³. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

¹⁴ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Czołpin zwodociągowany jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Czołpin** jest 11 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Czołpin łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2624C Krzywosądz - Siniarzewo i dróg gminnych Nr 180101C Bachorza – Narkowo, Nr 180104C Czołpin – Bodzanowo, Nr 180129C Narkowo – Czołpin, Nr 180130C Czołpin - Bodzanowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują

drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 3 we wsi [Czołpin](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Czolpin* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Czolpin.

Mocne strony (STRENGTHS)

57. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
58. Pełne zwodociągowanie.
59. Pełna telefonizacja.
60. Dobra sieć komunikacyjna
61. Dobre gleby, malownicze położenie.
62. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
63. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
64. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
65. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

61. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
62. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
63. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
64. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
65. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
66. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
67. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
68. Wysoki poziom bezrobocia.

69. Mała aktywność społeczna.
70. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Czołpina.

Szanse (OPPORTUNITIES)

48. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
49. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
50. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
51. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
52. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
53. Rozwój agroturystyki.
54. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
55. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

45. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
46. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
47. Wzrost patologii społecznych.
48. Zła polityka państwa wobec wsi.
49. Odpływ ludzi wykształconych.
50. Rosnąca przestępczość.
51. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Czołpin](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,

- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Czołpin](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)

- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa **Czołpin**.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Czołpin* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 16.01.2007 r. we wsi Czołpin:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia od P. Krzysztofa Kłosa do P. Tomasza Rybackiego,
3. Zamontowanie oświetlenia ulicznego od P. Słomczewskiego do P. Zalewskiego,
4. Modernizacja drogi od P. Basy do Woli Bachornej,
5. Modernizacja drogi od P. Wasielewskiego do P. Kacprzaka - 400 m,
6. Melioracje, odbudowa małej retencji,
7. Przedłużenie 20 m drogi koło P. Rybackiej,
8. Remont świetlicy wiejskiej,
9. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
10. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Czolpin/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
2.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Czolpin – Wola Bachorna 1 km (kamień) nr180101C	2012 2012	90.000	X	X	X	X	X	90.000 a) 90.000	X	600

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 8
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

DEBY
DEBY

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	108
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	108
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	110
1.3. Gospodarka.....	112
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	113
Analiza SWOT	113
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dęby.....	113
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Dęby.....	114
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	115
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	116
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	117
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	119

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Dęby** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **m. Dęby** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha¹⁵, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia **m. Dęby** stanowi 3,01 % całej gminy i wynosi 212,98 ha, w tym użytki rolne 159,45 ha.

Dęby zamieszkuje 580 osób, w tym 459 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób¹⁶}, co stanowi 10,18 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 273 osoby/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren

¹⁵ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

¹⁶ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Dęby zwodociągowane są w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Dęby jest 5 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Dęby łączą się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi wojewódzkiej Nr 266 Ciechocinek – Sompolno, drogi powiatowej Nr 2804C Deby – Dobre i dróg gminnych Nr 180108C Smarglin – Deby, Nr 180113 Deby – Borowo, Nr 180114C Deby – Morawy, Nr 180133C Dęby – Przysiek, Nr 180136C Dobre – Dęby oraz częściowo drogi gminnej Nr 180115C Krzywosądz – Ułomie, Nr 180128C Smarglin – Dobre, Nr 180138 Dobre - Przysiek. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują

drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedepy, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 21 we wsi **Dęby**. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Dęby* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dęby.

Mocne strony (STRENGTHS)

66. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
67. Pełne zwodociągowanie.
68. Pełna telefonizacja.
69. Dobra sieć komunikacyjna
70. Dobre gleby, malownicze położenie.
71. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
72. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
73. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
74. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

71. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
72. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
73. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
74. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
75. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
76. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
77. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
78. Wysoki poziom bezrobocia.

79. Mała aktywność społeczna.
80. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Dęby.

Szanse (OPPORTUNITIES)

56. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
57. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
58. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
59. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
60. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
61. Rozwój agroturystyki.
62. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
63. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

52. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
53. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
54. Wzrost patologii społecznych.
55. Zła polityka państwa wobec wsi.
56. Odpływ ludzi wykształconych.
57. Rosnąca przestępczość.
58. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Dęby](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,

- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
  - tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.
- 2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:
- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
  - poprawy gospodarki wodnej,
  - poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
  - rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.
- 3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:
- poprawa stanu technicznego dróg,
  - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
  - zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
  - stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
  - poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
  - powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Dęby](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)

- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Dęby](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Dęby* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 17.01.2007 r. we wsi Dęby:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia ulicznego, modernizacja istniejącego oświetlenia,
3. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
4. Naprawa chodnika od Krzywosądzki do kościoła,
5. Budowa kolektora ściekowego,
6. Modernizacja drogi do P. Budnego oraz koło P. Roźniakowskiej,
7. Modernizacja drogi Przysiek – Dęby,
8. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
9. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Dęby/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Kanalizacja Dęby (do Adamskiego)	<u>2006</u> 2007	600.000	<u>600.000</u> w tym: a) 200.000 b) 400.000 WFOŚr.	X	X	X	X	X	X	900
2.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
3.	Kanalizacja Dęby – Morawy 1,1 km	<u>2007</u> 2010	300.000	<u>20.000</u> a) 20.000	<u>94.000</u> b) 94.000	<u>94.000</u> a) 94.000	<u>92.000</u> a) 92.000	X	X	X	900
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Smarglin – Dęby 500 m.b.nr180108C	<u>2007</u> 2008	140.000	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	600
2.	Droga Dęby – Ułomie 950 m.b. Nr 180115C	<u>2007</u> 2007	191.000	<u>191.000</u> w tym: a) 135.000 c) 56.000 - FOGR	X	X	X	X	X	X	600
3.	Droga Dęby (Adamski) 400 m.b.nr180128C	<u>2008</u> 2008	70.000	X	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	600
4.	Ścieżka rowerowa Dobre – Krzywosądz 8 km	<u>2008</u> 2010	1.250.000	X	<u>50.000</u> a) 50.000	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	X	X	X	600
5.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 9
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

DOBRE KOLONIA

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	122
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	123
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	124
1.3. Gospodarka.....	126
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	127
Analiza SWOT	127
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dobre Kolonia.	127
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Dobre Kolonia.	128
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	129
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	130
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	131
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	133

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Dobre Kolonia** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Dobre Kolonia** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha¹⁷, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Dobre Kolonia** stanowi 2,68 % całej gminy i wynosi 189,91 ha.

Dobre Kolonia zamieszkują 134 osoby, w tym 108 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób¹⁸}, co stanowi 2,35 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 70 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

¹⁷. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

¹⁸ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Dobre Kolonia zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Dobre Kolonia** są 2 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Dobre Kolonia łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg gminnych Nr 180118C Koszczały – Dobre Kolonia, Nr 1800123C Dobre Kolonia - Dobre. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej

ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedепty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.

- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 1 we wsi **Dobre Kolonia**. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Dobre Kolonia* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dobre Kolonia.

Mocne strony (STRENGTHS)

75. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
76. Pełne zwodociągowanie.
77. Pełna telefonizacja.
78. Dobra sieć komunikacyjna
79. Dobre gleby, malownicze położenie.
80. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
81. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
82. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
83. Walory krajobrazowe (łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

81. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
82. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
83. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
84. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
85. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.

86. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
87. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
88. Wysoki poziom bezrobocia.
89. Mała aktywność społeczna.
90. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Dobre Kolonia.

Szanse (OPPORTUNITIES)

64. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
65. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
66. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
67. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
68. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
69. Rozwój agroturystyki.
70. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
71. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

59. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
60. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
61. Wzrost patologii społecznych.
62. Zła polityka państwa wobec wsi.
63. Odływ ludzi wykształconych.
64. Rosnąca przestępczość.
65. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Dobre Kolonia](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,

- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU

DLUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości **Dobre Kolonia** wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa **Dobre Kolonia**.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Dobre Kolonia* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 19.01.2007 r. we wsi Dobre Kolonia:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia ulicznego, modernizacja istniejącego oświetlenia,
3. Rozgraniczenie gruntów zabranych pod drogę gminną w Dobre Kolonia,
4. Modernizacja drogi gminnej Dobre Kolonia – Koszczały o dł. 4,1 km,
5. Pomoc mieszkańcom w sprawie budowy oczyszczalni przydomowych,
6. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Dobre Kolonia**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Dobre Kol. – Koszczały 4,1 km nr180118C	<u>2010</u> 2010	210.000	X	X	<u>X</u>	<u>210.000</u> w tym : a)210.000	X	X	X	600
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników różnych wydziałów Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 10
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

DOBRE WIEŚ
DOBRE WIEŚ

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	136
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	136
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	138
1.3. Gospodarka.....	140
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	141
Analiza SWOT	141
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dobre Wieś.....	141
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Dobre Wieś.....	142
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	143
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	144
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	145
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	147

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Dobre Wieś** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **m. Dobre Wieś** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha¹⁹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia **m. Dobre Wieś** stanowi 9,34 % całej gminy i wynosi 661,58 ha, w tym użytki rolne 536,06 ha.

Dobre Wieś zamieszkują 203 osoby, w tym 143 osoby uprawnione do głosowania {cała gmina 5.695 osób²⁰}, co stanowi 3,56 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 31 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren

¹⁹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

²⁰ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Dobre Wieś zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Dobre Wieś** jest 14 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Dobre Wieś łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi wojewódzkiej Nr 266 Ciechocinek – Sompolno, drogi powiatowej Nr 2808C Dobre – Morzyce i dróg gminnych Nr 180120C Dobre Wieś – Byczyna, Nr 180121C Dobre – Dobre Wieś, Nr 180123C Dobre Kol. – Dobre, Nr 180139C Byczyna – Dobre Wieś, Nr 180119C Dobre Wieś – Byczyna Kol. i Nr 180141C Przysiek – Dobre Wieś. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi

wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre

- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedepy, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 2 we wsi [Dobre Wieś](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Dobre Wieś* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Dobre Wieś.

Mocne strony (STRENGTHS)

84. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
85. Pełne zwodociągowanie.
86. Pełna telefonizacja.
87. Dobra sieć komunikacyjna
88. Dobre gleby, malownicze położenie.
89. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
90. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
91. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
92. Walory krajobrazowe.

Słabe strony (WEAKNESSES)

91. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
92. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
93. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
94. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
95. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
96. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
97. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
98. Wysoki poziom bezrobocia.
99. Mała aktywność społeczna.

100. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Dobre Wieś.

Szanse (OPPORTUNITIES)

72. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
73. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
74. Rozszerzenie programu edukacji (kursy doksztalające, przekwalifikowania zawod. itp.).
75. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
76. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
77. Rozwój agroturystyki.
78. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
79. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

66. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
67. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
68. Wzrost patologii społecznych.
69. Zła polityka państwa wobec wsi.
70. Odływ ludzi wykształconych.
71. Rosnąca przestępczość.
72. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości **Dobre Wieś**:

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,

- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości **Dobre Wieś** wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytoczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytoczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa **Dobre Wieś**.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Dobre Wieś* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 22.01.2007 r. we wsi Dobre Wieś:

52. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
53. Modernizacja linii energetycznej,
54. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
55. Naprawa drogi Przysiek – Dobre Wieś ok. 500 m,
56. Modernizacja drogi asfaltowej w Dobrem Wsi,
57. Zamontowanie oświetlenia ulicznego, modernizacja istniejącego oświetlenia,
58. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
59. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Dobre Wieś**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Dobre Wieś – Buczyna Kol. 1,6 km nr180119C 180120C	2010 2011	90.000	X	X	X	45.000 w tym: a) 45.000	45.000 w tym: a) 45.000	X	X	600

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 11
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

KŁONOWO

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	150
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	151
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	152
1.3. Gospodarka.....	154
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	155
Analiza SWOT	155
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Kłonowo.	155
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Kłonowa.	156
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	157
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	158
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	160
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	162

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Kłonowo** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecinia (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Kłonowo** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha²¹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Kłonowo** stanowi 4,14 % całej gminy i wynosi 293,23 ha, w tym użytki rolne 273,10 ha.

Kłonowo zamieszkuje 136 osób, w tym 113 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób²²}, co stanowi 2,39 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 47 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

²¹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

²² Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Kłonowo zwodociągowane jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Kłonowo** są 4 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Kłonowo łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2808C Dobre - Morzyce, Nr 2812C Biskupice – Byczyna i drogi gminnej Nr 180132C Kłonowo - Kłonówek. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również

nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewitalizacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7

- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 2 we wsi **Kłonowo**. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Kłonowo* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Kłonowo.

Mocne strony (STRENGTHS)

93. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
94. Pełne zwodociągowanie.
95. Pełna telefonizacja.
96. Dobra sieć komunikacyjna
97. Dobre gleby, malownicze położenie.
98. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
99. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
100. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
101. Walory krajobrazowe .

Słabe strony (WEAKNESSES)

101. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
102. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
103. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
104. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
105. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
106. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.

107. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
108. Wysoki poziom bezrobocia.
109. Mała aktywność społeczna.
110. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Kłonowa.

Szanse (OPPORTUNITIES)

80. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
81. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
82. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
83. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
84. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
85. Rozwój agroturystyki.
86. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
87. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

73. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
74. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
75. Wzrost patologii społecznych.
76. Zła polityka państwa wobec wsi.
77. Odpływ ludzi wykształconych.
78. Rosnąca przestępczość.
79. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości **Kłonowo**:

- 1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:
  - tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,

- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości **Kłonowo** wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa **Kłonowo**.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Kłonowo* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 23.01.2007 r. we wsi Kłonowo:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Umieszczenie 4 tablic informacyjnych z nazwą miejscowości „Kłonowo”,
3. Naprawa oświetlenia ulicznego,
4. Zebranie ziemi z poboczy dróg,
5. Remont świetlicy wiejskiej (m.in. zamieszczenie tabliczki „Świetlica Wiejska”, zakup krzeseł),
6. Budowa ścieżki rowerowej na terenie po byłej kolejce wąskotorowej,
7. Modernizacja dróg na terenie sołectwa,
8. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,

9. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Kłonowo**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	2007 2010	128.000	37.000 a) 37.000	37.000 a) 37.000	27.000 a) 27.000	27.000 a) 27.000	X	X	X	900

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 12
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

KOSZCZAŁY

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	165
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	165
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	167
1.3. Gospodarka.....	169
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	170
Analiza SWOT	170
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Koszczały.	170
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m.Koszczały.	171
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	172
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	173
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze	174
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	176

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Koszczały** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **m.Koszczały** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha²³, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia **m. Koszczały** stanowi 4,97 % całej gminy i wynosi 352,11 ha, w tym użytki rolne 245,20 ha.

Koszczały zamieszkuje 114 osób, w tym 90 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób²⁴}, co stanowi 2,00 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 33 osoby/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren

²³. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

²⁴ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Koszczały zwodociągowane są w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Koszczały** jest 5 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Koszczały łączą się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2574C Papros - Dobre i dróg gminnych Nr 180110C Kozielice – Oszczały, Nr 180111C Oszczały – Smarglin, Nr 180126C Bronisław – Oszczały, Nr 180127C Dobre - Koszczały. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazd. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewitalizacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.

- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 3 we wsi [Koszczały](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobre.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Koszczały* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Koszczały.

Mocne strony (STRENGTHS)

102. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
103. Pełne zwodociągowanie.
104. Pełna telefonizacja.
105. Dobra sieć komunikacyjna
106. Dobre gleby, malownicze położenie.
107. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
108. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
109. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
110. Walory krajobrazowe .

Słabe strony (WEAKNESSES)

111. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
112. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
113. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
114. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
115. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
116. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
117. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
118. Wysoki poziom bezrobocia.
119. Mała aktywność społeczna.
120. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m.Koszczały.

Szanse (OPPORTUNITIES)

88. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
89. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
90. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
91. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
92. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
93. Rozwój agroturystyki.
94. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
95. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

80. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
81. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
82. Wzrost patologii społecznych.
83. Zła polityka państwa wobec wsi.
84. Odływ ludzi wykształconych.
85. Rosnąca przestępczość.
86. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Koszczały](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Koszczały](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Koszwały](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Koszwały* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 24.01.2007 r. we wsi Koszwały:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia ulicznego,
3. Odnowienie i wyczyszczenie rowów w sołectwie Koszwały,
4. Położenie dywanika asfaltowego od P. Urbańskiego do P. Juszczyńskiego (ok. 700m.b.)
5. Położenie dywanika asfaltowego od skrzyżowania do P. Urbańskiego (1 km),
6. Położenie dywanika asfaltowego od P. Racinowskiego w stronę Smarglina (ok. 1 km),
7. Połączenie i utwardzenie drogi z Koszwał do Bronisławia,
8. Wymiana drewnianych słupów oświetleniowych na betonowe – 6 szt.,
9. Partycypowanie w kosztach przy wymianie dachu na kościele w Bronisławiu,
10. Oczyszczenie i pogłębienie zbiornika przeciwpożarowego i montaż hydrantu p.poż. pomiędzy zabudowaniami p. Kotasa i p. Makucha,
11. Modernizacja linii wysokiego napięcia,
12. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
13. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo Koszwały/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Koszwały – Bronisław	2008 2008	30.000	X	30.000 w tym: a) 30.000	X	X	X	X	X	600

Plan Odnowy Miejscowości Koszczały

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Droga Smarglin – Koszczały 1,2 km nr180111C	<u>2013</u> 2013	250.000	X	X	X	X	X	X	<u>250.000</u> a) 75.000 c) 175.000 w tym: 150.000 EFRR 25.000 BP	600
3.	Droga Koszczały(do Karasińskiego) nr 180111C	<u>2007</u> 2007	80.000	80.000 a) 80.000	X	X	X	X	X	X	600
4.	Droga Dobre Kol. – Koszczały 4,1 km nr180118C	<u>2010</u> 2010	210.000	X	X	<u>X</u>	<u>210.000</u> w tym : a)210.000	X	X	X	600
5.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 13
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

KRZYWOSĄDZ

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	179
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	179
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	181
1.3. Gospodarka.....	183
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	184
Analiza SWOT	184
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Krzywosądz.	184
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Krzywosądz.	185
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	186
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	187
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	188
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	191

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Krzywosądz** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Krzywosądz** położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha²⁵, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Krzywosądz** stanowi 6,52 % całej gminy i wynosi 461,73 ha, w tym użytki rolne 433,53 ha.

Krzywosądz zamieszkują 254 osoby, w tym 186 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób²⁶}, co stanowi 1,79 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 55 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren

²⁵ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

²⁶ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Krzywosądz zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie Krzywosądz jest 13 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Krzywosądz łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi wojewódzkiej Nr 266 relacji Ciechocinek – Sompolno, dróg powiatowych Nr 2624C Krzywosądz – Siniarzewo i częściowo Nr 2803c Krzywosądz – Seczkowo oraz dróg gminnych Nr 180102C Krzywosądz – Krzywosądz, Nr 180125C Smarglin – Krzywosądz. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami

gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 4 we wsi [Krzywosądz](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOLECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Krzywosądz* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron solectwa Krzywosądz.

Mocne strony (STRENGTHS)

111. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
112. Pełne zwodociągowanie.
113. Pełna telefonizacja.
114. Dobra sieć komunikacyjna
115. Dobre gleby, malownicze położenie.
116. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
117. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
118. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
119. Walory krajobrazowe (łąki).
120. Ochotnicza Straż Pożarna.

Słabe strony (WEAKNESSES)

121. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
122. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
123. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
124. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
125. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
126. Brak możliwości rozwijania kultury solectwa.
127. Brak promocji walorów przyrodniczych solectwa.
128. Wysoki poziom bezrobocia.

129. Mała aktywność społeczna.
130. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Krzywosądz.

Szanse (OPPORTUNITIES)

96. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
97. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
98. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
99. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
100. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
101. Rozwój agroturystyki.
102. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
103. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

87. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
88. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
89. Wzrost patologii społecznych.
90. Zła polityka państwa wobec wsi.
91. Odpływ ludzi wykształconych.
92. Rosnąca przestępczość.
93. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Krzywosądz](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,

- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
  - tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.
- 2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:
- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
  - poprawy gospodarki wodnej,
  - poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
  - rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU

DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Krzywosądz](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)

- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Krzywosądz](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Krzywosądz* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 25.01.2007 r. we wsi Krzywosądz:

60. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
61. Remont świetlicy wiejskiej i powstanie świetlicy środowiskowej,
62. Budowa placu zabaw przy PSP w Krzywosadzy,
63. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Krzywosądz i Dobre,
64. Remont budynku Ochotniczej Straży Pożarnej,
65. Modernizacja dróg,
66. Modernizacja oświetlenia ulicznego,
67. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
68. Naprawa pobocza w Kolonii Krzywosądz,
69. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Krzywosądz**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
2.	Modernizacja ujęcia wody w Krzywosądzu	<u>2011</u> 2012	400.000	X	X	X	X	<u>200.000</u> w tym: a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	<u>200.000</u> w tym : a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000- EFRR 20.000 BP	X	900
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup pieca c.o na groszek do SP w Krzywosądzu	<u>2007</u> 2007	80.000	<u>80.000</u> a) 80,000	X	X	X	X	X	X	801

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Plac zabaw dla dzieci- teren w wiejskiej	<u>2007</u> <u>2008</u>	22.000	<u>2.000</u> a) 2.000	<u>20.000</u> a) 4.000 c) 16.000 EFOIGR	X	X	X	X	X	801
3.	Remont świetlicy wiejskiej w Krzywosądzu	<u>2008</u> <u>2009</u>	530.000	X	<u>30.000</u> a) 30.000	<u>500.000</u> a) 100.000 c) 400.000 w tym: EFRROW 400.000	X	X	X	X	801
4.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> <u>2008</u>	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
5.	Modernizacja dachu na SP Krzywosądz	<u>2008</u> <u>2008</u>	170.000	X	<u>170.000</u> w tym: a) 170.000	X	X	X	X	X	801
III Infrastruktura wsi											
1.	Chodnik w Krzywosądzu	<u>2007</u> <u>2007</u>	50.000	<u>50.000</u> w tym: a) 50.000	X	X	X	X	X	X	600
2.	Ścieżka rowerowa Dobre – Krzywosądz 8 km	<u>2008</u> <u>2010</u>	1.250.000	X	<u>50.000</u> a) 50.000	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	X	X	X	600
3.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> <u>2010</u>	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 14
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NARKOWO

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	194
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	194
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	196
1.3. Gospodarka.....	198
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	199
Analiza SWOT	199
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Narkowo.	199
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Narkowa.	200
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	201
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	202
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	203
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	205

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Narkowo** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Narkowo** położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha²⁷, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Narkowo** stanowi 2,89 % całej gminy i wynosi 205,00 ha, w tym użytki rolne 199,95 ha.

Narkowo zamieszkują 102 osoby, w tym 87 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób²⁸}, co stanowi 1,79 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 50 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

²⁷ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

²⁸ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Narkowo zwodociągowana jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Narkowo** jest 12 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Narkowo łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2624C Krzywosądz – Siniarzewo i dróg gminnych Nr 180101C Bachorza – Narkowo oraz częściowo Nr 180103C Morawy-Narkowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi

wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedepy, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 2 we wsi [Narkowo](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Narkowo* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Narkowo.

Mocne strony (STRENGTHS)

121. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
122. Pełne zwodociągowanie.
123. Pełna telefonizacja.
124. Dobra sieć komunikacyjna
125. Dobre gleby, malownicze położenie.
126. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
127. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
128. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
129. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

131. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
132. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
133. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
134. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
135. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
136. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
137. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
138. Wysoki poziom bezrobocia.
139. Mała aktywność społeczna.

140. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Narkowa.

Szanse (OPPORTUNITIES)

104. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
105. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
106. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
107. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
108. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
109. Rozwój agroturystyki.
110. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
111. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

94. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
95. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
96. Wzrost patologii społecznych.
97. Zła polityka państwa wobec wsi.
98. Odływ ludzi wykształconych.
99. Rosnąca przestępczość.
100. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości **Narkowo**:

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,

- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Narkowo](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytoczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytoczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Narkowo](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Narkowo* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 26.01.2007 r. we wsi Narkowo:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Uregulowanie należności za kanał Bachorza,
3. Uregulowanie sprawy związanej z drogą Narkowo,
4. Wymiana rur azbestowych w wodociągu wiejskim,
5. Konserwacja kanału Bachorza,
6. Zamontowanie oświetlenia ulicznego,
7. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
8. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo [Narkowo](#)/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	2007 2010	128.000	37.000 a) 37.000	37.000 a) 37.000	27.000 a) 27.000	27.000 a) 27.000	X	X	X	900

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 15
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

PRZYSIEK

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	208
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	209
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	210
1.3. Gospodarka.....	212
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	213
Analiza SWOT	213
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Przysiek.	213
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Przysiek.	214
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	215
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	216
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	217
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	219

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Przysiek** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Przysiek** położony jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha²⁹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Przysiek** stanowi 4,28 % całej gminy i wynosi 303,27 ha, w tym użytki rolne 274,08 ha.

Przysiek zamieszkuje 397 osób, w tym 303 osoby uprawnione do głosowania {cała gmina 5.695 osób³⁰}, co stanowi 6,97 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 131 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

---

²⁹ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

³⁰ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Przysiek zwodociągowany jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Przysiek** jest 10 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Przysiek łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi wojewódzkiej Nr 266 relacji Ciechocinek – Sompolno, drogi powiatowej Nr 2805C Dobre - Lekarzewice i dróg gminnych Nr 180116C Morawy – Przysiek, Nr 180133C Dęby – Przysiek, Nr 180138C Dobre – Przysiek, Nr 180140C Przysiek, Nr 180141C Przysiek – Dobre Wieś, Nr 180142C Przysiek. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które

stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewitalizacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodu wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •

- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 7 we wsi [Przysiek](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Przysiek* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Przysiek.

Mocne strony (STRENGTHS)

130. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
131. Pełne zwodociągowanie.
132. Pełna telefonizacja.
133. Dobra sieć komunikacyjna
134. Dobre gleby, malownicze położenie.
135. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
136. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
137. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
138. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

141. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
142. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
143. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
144. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
145. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.

146. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
147. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
148. Wysoki poziom bezrobocia.
149. Mała aktywność społeczna.
150. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój m. Przysiek.

Szanse (OPPORTUNITIES)

112. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
113. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
114. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
115. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
116. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
117. Rozwój agroturystyki.
118. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
119. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

101. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
102. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
103. Wzrost patologii społecznych.
104. Zła polityka państwa wobec wsi.
105. Odpływ ludzi wykształconych.
106. Rosnąca przestępczość.
107. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Przysiek](#):

- 1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:
  - tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,

- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU

DLUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Przysiek](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Przysiek](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości [Przysiek](#)* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 29.01.2007 r. we wsi Przysiek:

70. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
71. Zamontowanie oświetlenia ulicznego,
72. Modernizacja drogi od P. Wabiszaka,
73. Modernizacja drogi na Błota,
74. Remont chodnika,
75. Budowa kanalizacji sanitarnej,
76. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Przysiek**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
2.	Kanalizacja Przysiek	<u>2007</u> 2010	800.000	<u>35.000</u> w tym: a) 35.000	<u>255.000</u> w tym: a) 255.000	<u>255.000</u> a) 255.000	<u>255.000</u> a) 255.000	X	X	X	900
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Przysiek	<u>2012</u>	500.000	X	X	X	X	X	<u>500.000</u> a) 150.000	X	600

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	(od Wabiszaka) 2,0 km Nr180133C	2012							c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP		
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 16
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

SMARGLIN
SMARGLIN

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	222
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	223
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	224
1.3. Gospodarka.....	226
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	227
Analiza SWOT	227
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Smarglin.	227
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Smarglina.	228
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	229
Propozycje zmian 2007 – 2013	230
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze	232
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	234

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Smarglin** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Smarglin** położony jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha³¹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Smarglin** stanowi 6,62 % całej gminy i wynosi 468,96 ha.

Smarglin zamieszkują 243 osoby, w tym 182 osoby uprawnione do głosowania {cała gmina 5.695 osób³²}, co stanowi 4,27 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 52 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

³¹. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

³² Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Smarglin zwodociągowany jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Smarglin** jest 11 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Smarglin łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą drogi powiatowej Nr 2804C Dęby - Dobre i dróg gminnych Nr 180108C Smarglin – Dęby, Nr 180109C Kobielice – Smarglin, Nr 180111C Koszczały – Smarglin, Nr 180125C Smarglin – Krzywosądz, Nr 180127C Dobre – Koszczały i Nr 180137C Smarglin - Smarglin. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej.

W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi

formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.

- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 6 we wsi [Smarglin](#). Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Smarglin* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Smarglin.

Mocne strony (STRENGTHS)

139. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
140. Pełne zwodociągowanie.
141. Pełna telefonizacja.
142. Dobra sieć komunikacyjna
143. Dobre gleby, malownicze położenie.
144. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
145. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
146. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
147. Walory krajobrazowe .

Słabe strony (WEAKNESSES)

151. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
152. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
153. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
154. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
155. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
156. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.

157. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
158. Wysoki poziom bezrobocia.
159. Mała aktywność społeczna.
160. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Smarglina.

Szanse (OPPORTUNITIES)

120. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
121. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
122. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
123. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
124. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
125. Rozwój agroturystyki.
126. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
127. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

108. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
109. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
110. Wzrost patologii społecznych.
111. Zła polityka państwa wobec wsi.
112. Odpływ ludzi wykształconych.
113. Rosnąca przestępczość.
114. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Smarglin](#):

- 1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:
  - tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,

- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2} poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3} poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym

rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Smarglin](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Smarglin](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości [Smarglin](#)* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 – 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 30.01.2007 r. we wsi Smarglin:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Dokładne wyznaczenie drogi gminnej koło P. Adamskiego,
3. Zainstalowanie oświetlenia ulicznego na skrzyżowaniu koło P. Ziółkowskiego,
4. Budowa oczyszczalni przyzagrodowych,
5. Budowa dróg asfaltowych:
  - a) Dęby – Smarglin,
  - b) od p. Żmudzińskiego 400 m,

c) Smarglin – Koszczały,

6. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Smarglin**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	<u>2006</u> 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Smarglin – Dęby 500 m.b.nr180108C	<u>2007</u> 2008	140.000	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	600
2.	Droga Smarglin (Gawroński) 345 mb	<u>2007</u> 2007	82.000	<u>82.000</u> w tym:	X	X	X	X	X	X	600

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	nr180137C			a) 82.000							
3.	Droga Smarglin – Koszczały 1,2 km nr180111C	<u>2013</u> 2013	250.000	X	X	X	X	X	X	<u>250.000</u> a) 75.000 c) 175.000 w tym: 150.000 EFRR 25.000 BP	600
4.	Ścieżka rowerowa Dobre – Krzywosądz 8 km	<u>2008</u> 2010	1.250.000	X	<u>50.000</u> a) 50.000	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRROW	X	X	X	600
5.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 17
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

SZCZEBŁOTOWO

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	237
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	237
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	239
1.3. Gospodarka.....	241
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	242
Analiza SWOT	242
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Szczebłotowo.....	242
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Szczebłotowa.....	243
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	244
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	245
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre	246
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	248

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Szczebłotowo** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiecin (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Szczebłotowo** położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha³³, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Szczebłotowo** stanowi 4,00 % całej gminy i wynosi 283,58 ha, w tym użytki rolne 265,96 ha.

Szczebłotowo zamieszkuje 139 osób, w tym 109 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób³⁴}, co stanowi 2,44 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 50 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

³³ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

³⁴ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Szczebłotowo zwodociągowane jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieuszczelnionych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Szczebłotowo** jest 8 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Szczebłotowo łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2808C Dobre – Morzyce i dróg gminnych Nr 180122C Szczebłotowo – Bodzanowo, Nr 180124C Biegunowo - Szczebłotowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi

wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka” z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17

- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 1 we wsi **Szczebłotowo**. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOLECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Szczebłotowo* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron solectwa Szczebłotowo.

Mocne strony (STRENGTHS)

148. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
149. Pełne zwodociągowanie.
150. Pełna telefonizacja.
151. Dobra sieć komunikacyjna
152. Dobre gleby, malownicze położenie.
153. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
154. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
155. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
156. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

161. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
162. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
163. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
164. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
165. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
166. Brak możliwości rozwijania kultury solectwa.
167. Brak promocji walorów przyrodniczych solectwa.
168. Wysoki poziom bezrobocia.

169. Mała aktywność społeczna.
170. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Szczebłotowa.

Szanse (OPPORTUNITIES)

128. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
129. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
130. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
131. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
132. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
133. Rozwój agroturystyki.
134. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
135. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

115. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
116. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
117. Wzrost patologii społecznych.
118. Zła polityka państwa wobec wsi.
119. Odpływ ludzi wykształconych.
120. Rosnąca przestępczość.
121. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości [Szczebłotowo](#):

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,

- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
  - tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.
- 2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:
- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
  - poprawy gospodarki wodnej,
  - poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
  - rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości [Szczebłotowo](#) wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa [Szczebłotowo](#).

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości [Szczebłotowo](#)* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 31.01.2007 r. we wsi Szczebłotowo:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia ulicznego,
3. Remont świetlicy wiejskiej,
4. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
5. Oczyszczenie poboczy,
6. Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
7. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Szczebłotowo**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	2007 2010	128.000	37.000 a) 37.000	37.000 a) 37.000	27.000 a) 27.000	27.000 a) 27.000	X	X	X	900

Plan Odnowy Miejscowości Szczebłotowo

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

**Załącznik Nr 18
do Uchwały Nr VIII/50/07
Rady Gminy Dobrze
z dnia 31 lipca 2007 roku**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

UŁOMIE

NA LATA 2007 – 2013
NA LATA 2007 – 2013

Opracowała: mgr Katarzyna Krypska

MARZEC 2007

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	251
1.1. Stan infrastruktury technicznej.....	251
1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie.....	253
1.3. Gospodarka.....	255
II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA	256
Analiza SWOT	256
2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Ułomie.....	256
2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Ułomia.....	257
III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013	258
Propozycje zmian 2007 - 2013.....	259
Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobrze	260
IV. SYSTEM WDRAŻANIA.....	262

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość **Ułomie** położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego, w gminie Dobre. Sołectwo położone jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od Dobrego), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych. Gmina w podziale administracyjnym województwa sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećciny (powiat radziejowski).

Pod względem geograficznym, **Ułomie** położone jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, w krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Usytuowanie sołectwa w gminie przedstawia załącznik mapowy.

W wewnętrznym podziale administracyjnym gmina Dobre dzieli się na 19 jednostek sołeckich z 22 miejscowościami. **Siedzibą gminy jest wieś Dobre**. Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7 083,54 ha³⁵, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha, co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia m. **Ułomie** stanowi 4,85 % całej gminy i wynosi 343,27 ha, w tym użytki rolne 340,32 ha.

Ułomie zamieszkują 102 osoby, w tym 77 osób uprawnionych do głosowania {cała gmina 5.695 osób³⁶}, co stanowi 1,79 % całej populacji gminy. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 30 osób/km², natomiast całej gminy 80 osób/km².

1.1. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren

³⁵. Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

³⁶ Źródło własne: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy, stan na 31.12.2006r

miejscowości i gminy Dobre oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest to niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy. Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwójaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

Ułomie zwodociągowane jest w 100%. W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Ścieki gromadzone w nieszczelnych szambach, dowożone są do Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem wozami asenizacyjnymi. Niemniej jednak epoka szamba zaczyna przemijać. Budownictwo jednorodzinne realizowane na terenach wiejskich, nieskanalizowanych wymaga tanich, nowoczesnych i ekologicznych systemów rozwiązywania problemów ścieków.

Rozwiązaniem wydaje się być montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których wg stanu na dzień 31.12.2006r. w sołectwie **Ułomie** jest 8 szt. na 174 szt. w całej gminie. Przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowią kompletny zestaw do utylizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w oparciu o procesy biologiczno-fizyczne.

Ułomie łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą dróg powiatowych Nr 2809C Ułomie - Płowce, Nr 2805C Dobre – Lekarzewice i dróg gminnych Nr 180115C Krzywosądz – Ułomie, 180122C Szczeblotowo – Bodzanowo. Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnie utwardzoną z wyjątkiem odcinka na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej. Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie. Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć dróg gminnych, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Gmina Dobrze nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „*Konceptję programową gazyfikacji*” gminy. Zgodnie z tą koncepcją oraz z „*Analizą efektywności gazyfikacji*” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobrze. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobrze, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobrze
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I°

wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia

1.2. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie

Parki historyczne

Na terenie gminy znajdują się 2 założenia dworsko-parkowe oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni. Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobrze - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedesty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewitalizacji.

Dobrze - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobrze - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewitalizacji.

Obiekty techniki

Zespół cukrowni:

- § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
- § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
- § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
- § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
- § parowozownia z 1921 - 1922 r.
- § magazyn cukru I z 1908 r.
- § magazyn cukru II z 1919 r.
- § magazyn techniczny z 1931 r.
- § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
- § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
- § stolarnia z 1929 r.
- § buraczarnia z 1937 r.
- § melaśnik z 1908 r.
- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2
- § budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5
- § piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9 •
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.

§ łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.

§ obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników).

1.3. Gospodarka

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobrze uważana była za rejon uprzemysłowiony. Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy na dzień 23.01.2007r., na terenie gminy Dobrze zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w różnych branżach, w tym 3 we wsi **Ułomie**. Część zarejestrowanych podmiotów gospodarczych posiada zawieszoną działalność gospodarczą lub wykonują ją na terenie innej gminy, jedynie zamieszkując na terenie gminy Dobrze.

Występujące w gminie, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim mogą być już uznane za duże zakłady pracy.

II. ANALIZA CZYNNIKÓW WPLYWAJĄCYCH NA ROZWÓJ SOŁECTWA

Analiza SWOT

W ramach niniejszego *Planu Odnowy Miejscowości Ułomie* dokonano identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko w którym funkcjonuje.

2.1. Określenie słabych i mocnych stron sołectwa Ułomie.

Mocne strony (STRENGTHS)

157. Dobry gospodarz jakim jest wójt oraz aktywna i otwarta społeczność lokalna.
158. Pełne zwodociągowanie.
159. Pełna telefonizacja.
160. Dobra sieć komunikacyjna
161. Dobre gleby, malownicze położenie.
162. Wysoki poziom nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum.
163. Dobra opieka społeczna, bezpieczeństwo niski poziom przestępczości.
164. Występuje grupa rolników prowadzących produkcję rolną na wysokim poziomie.
165. Walory krajobrazowe (lasy, łąki).

Słabe strony (WEAKNESSES)

171. Słabe powiązania z zewnętrznym układem komunikacji drogowej.
172. Niedostosowanie nośności dróg do występującego transportu.
173. Słaba oferta dotycząca spędzenia wolnego czasu przez młodzież.
174. Wysokie koszty funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.
175. Powolny rozwój, a wręcz zanikanie przemysłu.
176. Brak możliwości rozwijania kultury sołectwa.
177. Brak promocji walorów przyrodniczych sołectwa.
178. Wysoki poziom bezrobocia.
179. Mała aktywność społeczna.
180. Niski poziom estetyki zabudowań.

2.2. Szanse i zagrożenia determinujące rozwój Ułomia.

Szanse (OPPORTUNITIES)

136. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o pomoc zewnętrzną.
137. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.
138. Rozszerzenie programu edukacji (kursy dokształcające, przekwalifikowania zawod. itp.).
139. Pozyskanie kapitału zewnętrznego.
140. Osiągnięcie wysokiej pozycji społeczno-gospodarczej.
141. Rozwój agroturystyki.
142. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
143. Lokowanie inwestycji gospodarczych na wsi.

Zagrożenia (THREATS)

122. Dalsze likwidowanie istniejących zakładów produkcyjnych.
123. Dalsze ubożenie społeczeństwa.
124. Wzrost patologii społecznych.
125. Zła polityka państwa wobec wsi.
126. Odływ ludzi wykształconych.
127. Rosnąca przestępczość.
128. Niestabilne, ciągle zmieniające się przepisy prawa.

Na podstawie tej analizy opracowano kierunki rozwoju miejscowości **Ułomie**:

1 } poprawa sytuacji ekonomicznej poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawodowego dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego w wyniku:

- zmian sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawy gospodarki wodnej,
- poprawy walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej w wyniku:

- poprawa stanu technicznego dróg,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki,
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców,
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązaniem problemów społecznych.

III. WIZJA ROZWOJU DŁUGOTERMINOWEGO 2007 -2013

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach, które z kolei mają wpływ na gospodarkę najmniejszej nawet miejscowości. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. W związku z tym przy ustalaniu celów odnowy miejscowości **Ułomie** wzięto pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),
- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobrze,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców sołectwa **Ułomie**.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w *Planie Odnowy Miejscowości Ułomie* są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

Propozycje zmian 2007 - 2013

wysunięte i zatwierdzone przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 01.02.2007 r. we wsi Ułomie:

1. Regulacja spraw geodezyjnych dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych,
2. Zamontowanie oświetlenia ulicznego koło P. Raszki i P. Śladewskiego,
3. Budowa oczyszczalni przyzgodowych,
4. Budowa drogi Dęby – Ułomie,
5. Rozwiązanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest.

Planowane zadania do realizacji w latach 2007 – 2013 zatwierdzone przez Radę Gminy Dobre

/obejmujące zasięgiem sołectwo **Ułomie**/

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Ochrona środowiska											
1.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	90.000 w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	50.000 w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
II. Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa											
1.	Zakup samochodu do UG	2008 2008	130.000	X	130.000 w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
III Infrastruktura wsi											
1.	Droga Dęby – Ułomie 950 m.b. Nr 180115C	2007 2007	191.000	191.000 w tym: a) 135.000 c) 56.000 - FOGR	X	X	X	X	X	X	600

Plan Odnowy Miejscowości Ułomie

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV Bezpieczeństwo publiczne											
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	<u>2009</u> 2009	120.000	X	X	<u>120.000</u> w tym: a) 120.000	X	X	X	X	754

IV. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez zespół pracowników Urzędu Gminy. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.